

AD ASTRA

Program badań nad astropolityką
i prawem kosmicznym

Nr 7/2023

Ad Astra.
Center for Space
Policy and Law

SPACE ENTREPRENEURSHIP
INSTITUTE

**Uniwersytet
Gdański**
Centrum Prawa Nowych
Technologii Wydziału
Prawa i Administracji

**WYŻSZA SZKOŁA
ADMINISTRACJI
I BIZNESU**
IM. E. KWIATKOWSKIEGO W GDYNI

Uzyskanie licencji na poszukiwanie i wykorzystywanie zasobów kosmicznych przez spółkę ispace, inc.

KOMUNIKAT

DOI: 10.53261/adastra20230703

mgr Mariusz T. Kłoda

Katedra Prawa Handlowego, Morskiego i Postępowania Cywilnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Stowarzyszenie Polskich Profesjonalistów Sektora Kosmicznego
<https://orcid.org/0000-0003-0547-8647>

Spółka ispace, inc. uzyskała licencję¹ na kontrolę nad statkiem kosmicznym w celu poszukiwania i wykorzystywania zasobów kosmicznych (in. licencję na poszukiwanie i wykorzystywanie zasobów kosmicznych)². Decyzję w tej sprawie wydano na podstawie przepisów japońskiej ustawy nr 83 z 2021 r. o promowaniu działalności gospodarczej związanej z poszukiwaniem i wykorzystywaniem zasobów kosmicznych (*act no. 83 of 2021 on promotion of business activities related to the exploration and development of space resources*)³. Wydaje się, że jest to pierwszy w ogóle akt regulacji działalności gospodarczej w zakresie tzw. górnictwa kosmicznego. Przyjęte wcześniej w USA, Luksemburgu oraz Zjednoczonych Emiratach Arabskich przepisy o poszukiwaniu i wykorzystywaniu zasobów kosmicznych⁴ „nie doczekały się jak dotąd podobnego zastosowania”.

Zgodnie z treścią planu działalności gospodarczej ispace, inc.⁵, celem działalności gospodarczej w zakresie poszukiwania i wykorzystywania zasobów kosmicznych jest pozyskanie regolitu na Księżycu i dokonanie „komercyjnych transakcji”, których skutkiem będzie przejście własności wspomnianego regolitu ze spółki na jej „klientów”. Plan działalności gospodarczej nie przewiduje dostawy regolitu do jego nabywców. Przedstawione zamierzenie gospodarcze ispace, inc. ma wymiar demonstracyjny, co podkreślono w planie działalności gospodarczej. Należy to odnieść do aspektów technicznych oraz prawnych tego zamierzenia.

Odnosząc się do aspektu prawnego należy dodać, że w pierwszej kolejności własność regolitu nabędzie spółka ispace, inc. na podstawie art. 5 japońskiej ustawy o górnictwie kosmicznym (pierwotne nabycie własności zasobów kosmicznych). Zgodnie z treścią tego artykułu, osoba prowadząca działalność gospodarczą związaną z poszukiwaniem i wykorzystywaniem zasobów kosmicznych nabywa własność zasobów kosmicznych, które zostały wydobyte itd., w sposób zgodny z planem działalności gospodarczej, przez objęcie we władanie tych zasobów z wolą władania nimi jak właściciel⁶. Czynności prawne dokonane między spółką oraz jej „klientami” będą skutkowały pochodnym nabyciem własności zasobów kosmicznych.

- ¹ Do rozważenia pozostaje to, do której z form prawnych reglamentacji działalności gospodarczej określonych w polskiej ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), swym charakterem prawnym zbliżona jest wspomniana licencja.
- ² Nr licencji spółki ispace, inc. to S22-019.
- ³ Dalej „japońska ustawa o górnictwie kosmicznym”. Szerzej na temat tej ustawy por. M.T. Kłoda, Japońska ustawa o górnictwie kosmicznym. Przegląd regulacji, Ad Astra. Program badań nad astropolityką i prawem kosmicznym 2022, nr 5, s. 32–36. Na podstawie upoważnienia zawartego w japońskiej ustawie o górnictwie kosmicznym wydano rozporządzenie Biura Rządu nr 73 w sprawie wykonania japońskiej ustawy o górnictwie kosmicznym.
- ⁴ Krajowe regulacje w zakresie „górnictwa kosmicznego” zostały omówione np. w M.T. Kłoda, K. Malinowska, B. Malinowski, M. Polkowska, Regulacja górnictwa kosmicznego w polskiej ustawie o działalności kosmicznej, *Studia Iuridica* 2021, t. 88, s. 171–186. Projekt polskiej ustawy o działalności kosmicznej nie przewiduje regulacji w zakresie tzw. górnictwa kosmicznego. Potrzebę takiej regulacji dostrzegają profesjonaliści i przedsiębiorcy polskiego sektora kosmicznego. Por. K. Hopej, M.T. Kłoda, K. Malinowska, B. Malinowski, M. Polkowska, Ankieta dla profesjonalistów i przedsiębiorców polskiego sektora kosmicznego w sprawie zakresu regulacji i rozwiązań ustawy o działalności kosmicznej oraz jej wynik, Ad Astra. Program badań nad astropolityką i prawem kosmicznym 2021, nr 1, s. 49–52.
- ⁵ Por. treść planu działalności gospodarczej w tłumaczeniu na język angielski https://www8.cao.go.jp/space/english/resource/documents/bap_e_22019.pdf (dostęp 20.11.2022 r.).
- ⁶ Por. M.T. Kłoda, *Japońska ustawa...*, s. 34.

ABSTRAKT:

PL: Spółka ispace, inc. uzyskała licencję na poszukiwanie i wykorzystywanie zasobów kosmicznych na podstawie przepisów japońskiej ustawy nr 83 z 2021 r. o promowaniu działalności gospodarczej związanej z poszukiwaniem i wykorzystywaniem zasobów kosmicznych. W niniejszym komunikacie naukowym zwrócono uwagę na podstawowe założenia planu działalności gospodarczej objętego wspomnianą licencją.

ENG: ispace, inc. has received license for the exploration and development of space resources under the regulations of Japan's act no. 83 of 2021 on promotion of business activities related to the exploration and development of space resources. This scientific communication highlights the fundamentals of the business activity plan covered by the mentioned license.

SŁOWA KLUCZOWE:

PL: górnictwo kosmiczne, górnictwo księżycowe, ispace, inc., japońskie prawo kosmiczne, japońska ustawa nr 83 z 2021 r. o promowaniu działalności gospodarczej związanej z poszukiwaniem i wykorzystywaniem zasobów kosmicznych, krajowe prawo kosmiczne, zasoby kosmiczne

ENG: space mining, Moon mining, ispace, inc., Japanese space law, act no. 83 of 2021 on promotion of business activities related to the exploration and development of space resources, national space law, space resources